

højtærede Finansminister ikke ved sin Forelæggelse selv havde givet Anledning til, at man skulde komme ind paa det, som det ærede Medlem for Brøstø Amts 6te Valgkreds ogsaa berørte i sine Udtalelser, nemlig de moralske Virkninger af Loven. Jeg kan ikke nægte, at hver Gang — og det sker ikke saa sjældent — jeg hører en af Samfundets øverste Tusinder tale og prædike Moral for de fattige i Samfundet, saaledes som vi hørte den højtærede Finansminister prædike, den Gang han forelagde Lovforslaget her, saar jeg en vis vammel Smag i Munden; det er omtrent, som jeg blev føstg. Jeg vil sige til de Herrer, som sidde med deres rigelige, gode Indtægt af 12,000 Kr. om Aaret for at vøgte Statens Hverv, og som desuden have mange andre Indtægter — og der er jo mange i vort Samfund, som ere ligestillede med dem, og som kunne indrette sig saaledes, som det behager dem at leve — at selv om vi andre ikke ere naaede op i Højde med dem, som leve saa godt, have vi dog ogsaa lidt Begreb om, hvorledes de Herrer leve, og hvad de bruge af Spise- og Drikkevarer. Jeg har ikke saa sjældent læst Beretninger om Fester, der ere holdte, ikke af Arbejdere, men af andre, og hvor der har været indtil en Snes Vinglas paa Bordet og et tilsvarende Antal Vine, og jeg henstiller til den højtærede Finansminister, om han ikke kunde tænke lidt paa de Menneſter, som ved saadanne Maaltider havde konsumeret saa umaadelige Kwanta, som de rimeligvis havde, om der ikke ogsaa kunde være Anledning til at holde en Moralpræken ogsaa for disse forspiste og rimeligvis ogsaa forvirede Menneſter. Jeg skulde, som sagt, ikke have berørt dette, dersom den højtærede Finansminister ikke var kommen ind paa at ville moralisere over for dem, der — som han paastod — paa Grund af for megen Brændevinsdrik ere sunkne ned i Fattigdom, Glendighed og Forbrydelse. Det er haarde Betskyldninger over for den almindelige Del af Befolkningen at sige, at de ere saa fordrufne, at de ere blevne Forbrydere.

Da jeg hørte denne Tale af den højtærede Finansminister, overvejede jeg ved mig selv: Hvor er det dog, du for nylig har hørt den samme Tale, om end med andre Ord? Jeg kom saa pludselig i Tanker om, hvor det var, jeg havde hørt den. Det var, da vi nylig havde den store Ulykkeovre ved Vesterhavet; da fik vi jo Oplysninger om, hvorledes de fanatiste Præster havde talt for og om den fattige Befolkning deroppe. Vi fik at vide, at disse, den indre Missions Fanatikere, havde tordnet imod,

at de fattige Fiskere i Stedet for at tænke paa deres aandelige Bælsker havde tænkt paa at faa sig en varm Kaffe-punch, naar de kom gennemblødt hjem og maaste have reddet Menneſteliv. Denne Kaffe-punch indeholdt vel Brændevin, hvad der er mest brugt i Sylland, og der kan derfor drages en vis Sammenligning mellem, hvad den højtærede Finansminister sagde om den fattige, brændevinsdrikkende Befolkning, og disse fanatiste Præsters Overskud paa fattige Fiskere, fordi de havde taget en Kaffe-punch, naar de havde Trang dertil. Jeg kan ikke nægte, at den Slags Tale vækker Afsthy hos mig, og jeg kan heller ikke nægte, at det glæder mig at kunne udtale min Tilfredshed over, at disse Præsters Tale vakte almindelig Afsthy Landet over hos alle rettænkende Menneſter. Der er ogsaa en anden Ting, som kom frem under den Periode, da disse Præster vare saa stærkt paa Tale og deres Moralpræfener over for de fattige Folk om disse egen Skyld i deres ulykkelige Stilling. Det var en Beretning om en Præst fra Landet, som havde faaet Lyst til at se den indre Missions Hovding, Wilhelm Ved. Han havde faaet Lyst til at tale med denne Mand og se ham i hans Hjem, til at se, hvorledes denne Mand levede, som prædede Forsagelse af denne Verdens Goder og Glæder. Han besøgte ham derfor i hans Hjem og blev først forundret over, at han ikke straks modtog ham; men han blev dog ført hjem til Pastor Ved's Præstegaard i en prægtig Ekvipage og siden modtaget i Præstens Kontor. Det første, denne gjorde, var, at han indbød ham til et velbækket Bord med gode Spise- og Drikkevarer, men det blev dog vedkommende Præst lidt for meget; han bad sig fritaget derfor og forlod Præstegaarden. Han kunde ikke forstaa, at en Mand, som moraliserede saaledes for de fattige, og prædede Afholdenhed for dem paa alle Omraader, idet han henvisste til et andet Liv hinsides og trøstede med de Goder, som de skulde faa der, kunde leve og have det her paa Jorden, som det viste sig, at han havde det.

Formanden (Høgsbro): Det ærede Medlem har overset, at den Beretning, der fremkom, straks blev modtaget af andre, som viste sig bedre underrettede. Det er ikke ønskeligt at drage slikt frem, naar det ikke er bevist, at det er Kendsgerninger.

B. Solm: Jeg har Grund til at tro, at det er rigtigt, og i ethvert Tilfælde er det rigtigt, at disse Udtalelser ere brugte over for Vesterhavsfiskerne af disse Præster;